

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 185/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B5-12C/338/2014 (predtým Okresného súdu Bratislava V v konaní sp. zn. 12C/338/2014), postupu Krajského súdu v Bratislave v konaniach sp. zn. 6Co/292/2018, sp. zn. 6Co/63/2021 a sp. zn. 10Co/39/2024 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaniach sp. zn. 3Cdo/58/2020 a sp. zn. 3Cdo/2/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a základného práva vlastníť majetok zaručeného v čl. 17 ods. 1 charty postupom všeobecných súdov v konaniach označených v záhlaví tohto uznesenia (ďalej len „napadnuté konanie“). Žiada priznať jej finančné zadostučinenie 54 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. V napadnutom konaní, ktoré začalo v júli 2014 dorúčením žaloby súdu, sa sťažovateľka domáha ochrany osobnosti a náhrady nemajetkovej ujmy 3 000 eur. Okresný súd Bratislava V rozsudkom č. k. 12C/338/2014-238 z 26. júna 2018 žalobu sťažovateľky zamietol. Na odvolanie sťažovateľky krajský súd rozsudkom č. k. 6Co/292/2018-304 zo 16. januára 2019 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Rozsudok odvolacieho súdu sťažovateľka napadla dovolaním, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 3Cdo/58/2020 z 25. marca 2021 tak, že rozsudok odvolacieho súdu

zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne krajský súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 6Co/63/2021-306 z 22. decembra 2021 po pripustení čiastočného späťvzatia žaloby konanie v časti zastavil a vo zvyšku napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie opäť potvrdil. Na dovolanie sťažovateľky najvyšší súd uznesením sp. zn. 3Cdo/2/2023 z 29. februára 2024 rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd po vrátení veci na ďalšie konanie uskutočnil 13. februára 2025 pojednávanie, ktoré odročil na 13. marec 2025. Pojednávanie naplánované na 13. marec 2025 bolo odročené na 27. marec 2025.

III.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti dôvodí, že postup porušovateľov v napadnutom konaní je nesústreďený a neefektívny, v dôsledku čoho ani po takmer 10 rokoch a 8 mesiacoch od začatia konania nebolo právoplatne rozhodnuté vo veci samej, ani o náhrade trov konania, resp. o jej výške. Celková dĺžka súdneho konania je z dôvodu postupu príslušných súdov neprimeraná, ústavne nekonformná a je v rozpore s ustálenou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Zrušenie oboch rozsudkov krajského súdu na základe mimoriadneho opravného prostriedku svedčí o neefektívnom, nesústreďenom a nesprávnom prístupe predovšetkým krajského súdu. Sťažovateľke je v napadnutom konaní dlhodobo a opakovane odopieraný prístup k spravodlivosti a možnosti ukončiť stav právnej neistoty spôsobený nekonaním porušovateľov.

4. Pretože predmetom namietaného konania je ochrana osobnosti a s ňou spojený nárok na priznanie nemajetkovej ujmy, namietané konanie a jeho celková dĺžka negatívne zasahuje do sťažovateľkiných práv garantovaných čl. 47 a čl. 17 ods. 1 charty. Sťažovateľka vystupuje ako fyzická osoba s občianstvom Slovenskej republiky a zároveň má trvalý pobyt v Slovenskej republike (teda v Európskej únii), ktorá v zmysle čl. 20 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má občianstvo Európskej únie, preto je v danom prípade nevyhnutné aplikovať chartu garantujúcu ochranu práv a právom chránených záujmov sťažovateľky. K aplikácii charty sťažovateľka poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Åklagaren proti Fransson a uznesenie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 172/2020 z 13. mája 2020.

5. Namietané porušenie základného práva vlastniť majetok spolu s porušením práva na spravodlivý proces podľa charty vyplýva z toho, že do dnešného dňa ani po 10 rokoch a 8 mesiacoch vedenia konania nemôže sťažovateľka riadnym spôsobom užívať finančné prostriedky, ktorých sa domáha v napadnutom konaní. Sťažovateľka je vzhľadom na celkovú dĺžku konania nútená platiť svojmu právnomu zástupcovi nemalé peňažné prostriedky na zastupovanie v namietanom konaní.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podľa čl. 51 ods. 1 charty sú ustanovenia charty určené pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie. Vymedzenie rozsahu pôsobnosti charty pre členské štáty konkretizujú Vysvetlivky k Charte základných práv (Ú. v. EÚ C 303, 14. 12. 2007, s. 17 – 35, ďalej len „vysvetlivky“), ktoré sa majú podľa čl. 6 ods. 1 tretieho pododseku Zmluvy o Európskej únii riadne zohľadniť a na ktoré sa má podľa čl. 52 ods. 7 charty náležite pri jej výklade prihliadať (pozri napr. aj rozsudok DEB, C 279/09, EU:C:2010:811, bod 32). Podľa vysvetliviek k čl. 51 charty, ktoré poukazujú na judikatúru Súdneho dvora, „*povinnosť rešpektovať základné práva vymedzené*

v rámci Únie je pre členské štáty záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva Únie“. Ak vnútroštátna právna úprava patrí do pôsobnosti práva Únie, základné práva zaručené chartou musia byť dodržané a nemôže nastať prípad, ktorý by spadal pod právo Únie a neuplatnili by sa základné práva zaručené chartou (pozri rozsudok *Åklagaren proti Hans Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105, bod 21). Z uplatniteľnosti práva Únie vyplýva uplatniteľnosť základných práv zaručených chartou.

7. Judikatúra Súdneho dvora, na ktorú odkazujú aj vysvetlivky k čl. 51 charty, upresňuje situácie, kedy konanie členských štátov spadá do rámca pôsobnosti práva Európskej únie. Je to tak v troch situáciách, a to ak členské štáty preberajú (implementujú) právo Únie (pozri rozsudok *Hubert Wachauf proti Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft*, 5/88, EU:C:1989:321), ak ich konanie spadá pod výnimku z uplatňovania únijných pravidiel prípustnú samotným právom Únie [pozri rozsudok *Elliniki Radiophonia Tiléorassi AE a Panellinia Omospondia Syllogon Prossopikou proti Dimotiki Etairia Pliroforissis a Sotirios Kouvelas a Nicolaos Avdellas a iní. („ERT“)*, C-260/89 EU:C:1991:254], a napokon ak vo všeobecnosti ich konanie spadá do rámca práva Únie [pozri rozsudok *Daniele Annibaldi proti Sindaco del Comune di Guidonia a Presidente Regione Lazio („Annibaldi“)*, C-309/96, EU:C:1997:631]. O tretiu situáciu ide vtedy, ak sa v konkrétnej a špecifickej situácii v určitej spojitosti uplatní osobitná hmotnoprávna norma práva Európskej únie (pozri rozsudok *Karner*, C 71/02, EU:C:2004:181, body 48 až 53; rozsudok *Åklagaren proti Hans Åkerberg Fransson*, C-617/10, EU:C:2013:105).

8. Sťažovateľka ako referenčné označuje základné právo vlastniť majetok podľa čl. 17 ods. 1 charty a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 47 charty, pričom iné referenčné základné práva v petite ústavnej sťažnosti, ani mimo neho, neuvádza. Ústavný súd je podľa § 45 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konanie, čo v konaní o ústavnej sťažnosti okrem iného znamená, že nie je oprávnený namietaný zásah testovať meradlami iných základných práv a slobôd, než sú tie, ktoré sťažovateľka v ústavnej sťažnosti označila.

9. K aplikovateľnosti charty v predmetnej veci prejednávanej pred všeobecnými súdmi sa sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyjadruje len vo všeobecnej rovine citáciou judikatúry, ktorá o tejto otázke pojednáva (bod 4 tohto uznesenia). Samotná skutočnosť, že sťažovateľka je občiankou Európskej únie, nepostačuje pre záver o aplikovateľnosti základných práv zaručených chartou. Primárnym kritériom aplikovateľnosti charty totiž nie je občianstvo sporovej strany v civilnom súdnom konaní, ale výkon práva Európskej únie v konkrétnom posudzovanom prípade, teda to, či vnútroštátna právna úprava, ktorá má byť v danej kauze uplatnená, spadá do pôsobnosti únijového práva.

10. Z obsahu ústavnej sťažnosti, ani z príloh k nej priložených podľa názoru ústavného súdu nevyplývajú žiadne dôvody pre záver, že by konajúce súdy vo veci žaloby sťažovateľky na ochranu osobnosti aplikovali právo Európskej únie, resp. že by sa predmet posudzovaného konania týkal práva Európskej únie (III. ÚS 141/2011, IV. ÚS 398/2013, IV. ÚS 166/2021). Pokiaľ sťažovateľka vo vzťahu k aplikovateľnosti únijového práva vychádza zo svojej kandidatúry do európskeho parlamentu, táto úvaha nie je správna. Okolnosti kandidatúry sťažovateľky tvoria skutkové pozadie civilného sporového konania, ktoré však v konaní nebude právne posudzované normami únijového

práva, ale iba normami slovenského vnútroštátneho práva chrániacimi osobnostné práva sťažovateľky. K tvrdenému zásahu do sťažovateľkých osobnostných práv malo dôjsť v dôsledku žalovanou uverejneného príspevku, čo sa zároveň malo odraziť vo výsledku, ktorý dosiahla ako kandidátka vo voľbách do Európskeho parlamentu. Otázka, aký volebný výsledok sťažovateľka v eurovoľbách dosiahla a či dosiahnutý volebný výsledok preukazuje nedovolený zásah do jej osobnostných práv, má v prvom rade skutkovú povahu. Z toho ale nevyplýva, že by sa pri právnom posúdení jej žaloby malo aplikovať únijové právo, ktoré neupravuje súkromnoprávnu ochranu osobnostných práv kandidátov vo voľbách do Európskeho parlamentu. Žiadnou ďalšou argumentáciou sťažovateľka prienik konkrétnych okolností prejednávaneho prípadu s právom Európskej únie nepodporila.

11. S poukazom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že ustanovenia čl. 17 ods. 1 a čl. 47 charty nie sú na vec sťažovateľky aplikovateľné *ratione materiae*, preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu